

Celoživotnímu učení chybí systém

Jaromír Coufalík

Koncem května se v Kroměříži konal dvoudenní celostátní seminář Profesní příprava - celoživotní učení – podmínka budoucí prosperity. Letošní seminář, který byl v řadě dnes již renomovaných kroměřížských seminářů o odborném vzdělávání devátý, uspořádalo několik kroměřížských a krajských institucí (Okresní hospodářská komora, Okresní úřad, Zlínský kraj, Úřad práce, Centrum odborné přípravy technické) ve spolupráci s dalšími relevantními institucemi na národní úrovni.

Jak je již u těchto seminářů obvyklé, zúčastnily se jej asi dvě stovky odborníků z odborných škol, podniků, úřadů práce a dalších organizací. Význam semináře zvýšila i účast dvou náměstků ministra (J. Müllner - M.MT, J. Postránecký - MV), prezidenta Hospodářské komory ČR Z. Somra, ředitelky Národního vzdělávací fondu M. Kopicové, členky školského výboru Poslanecké sněmovny PČR M. Šojdové, hejtmana Zlínského kraje V. Slavíka a dalších osobností. Z obsahu plenárního jednání semináře lze vyzdvihnout alespoň dvě širší témata. To první bylo zaměřeno na vývoj odborného vzdělávání v rámci celoživotního učení, k němuž u nás došlo v posledních asi dvou letech. Kromě některých z výše zmíněných odborníků o něm hovořili například ředitel Národního ústavu odborného vzdělávání M. Procházka, vedoucí řešitelského týmu Strategie rozvoje lidských zdrojů pro Českou republiku I. Fišera, ředitel odboru poradenství a zprostředkování MPSV M. Kostka a další.

Druhým stěžejním tématem plenárního jednání semináře bylo porovnání dosavadního vývoje odborného vzdělávání a uplatňování koncepce celoživotního učení u nás a v zemích EU. Jím se zabýval například I. Hartmann z Ministerstva pro místní rozvoj nebo J. Coufalík z Národního vzdělávacího fondu. Ve většině vystoupení na téma celoživotního učení nechyběly ovšem také zmínky o absenci legislativního rámce pro další vzdělávání u nás. Také se účastníci často vyjadřovali k nedostatečně vyjasněným finančním nástrojům, které by mohly rozvoj celoživotního učení u nás více stimulovat. Významnou šancí pro další rozvoj celoživotního vzdělávání v regionech by se podle ředitelky Národního vzdělávacího fondu Miroslavy Kopicové měly v budoucnu stát prostředky získávané ze strukturálních fondů EU, především z Evropského sociálního fondu. Jak upozornila ve svém referátu, je třeba se na tento proces rychle a dobře připravovat už nyní.

Součástí semináře bylo také jednání ve třech sekcích. V sekci Úloha regionálního školství v celoživotním vzdělávání se diskutovalo například o spolupráci vzdělávacích institucí se sociálními partnery a o rámcových vzdělávacích programech pro odborné školy. Konkrétní příklady potvrdily, jak důležitou roli hraje spolupráce různých institucí a sociálních partnerů v profesním vzdělávání. Jednou z cest k této spolupráci mohou být krajské rady pro rozvoj lidských zdrojů, které např. vznikají ve Zlínském kraji nebo v kraji Vysočina.

Diskuse v sekci Regionální veřejná správa, vzdělávání, zaměstnanost se zaměřila například na důsledky reformy veřejné správy pro odborné vzdělávání nebo na uplatňování absolventů odborných škol na trhu práce. Pro sekci Podnikatelská sféra a celoživotní učení bylo příznačné zaměření na další odborné vzdělávání zaměstnanců podniků nebo na využívání evropských programů na podporu odborného vzdělávání

(program Leonardo da Vinci). Zajímavý přístup k celoživotnímu profesnímu vzdělávání malých a středních podnikatelů prosazuje už několik let I Hospodářská komora ČR, která v rámci Akademie řemesel rozvíjí modulární systém mistrovských kurzů.

Jak je pro kroměřížské semináře k odbornému vzdělávání příznačné, shodli se účastníci na svém závěrečném plenárním jednání na závěrech shrnutých do tzv. kroměřížského memoranda. Tyto závěry jsou dvojího druhu. Jednak je to několik záměrů, jejichž uskutečňování považují účastníci semináře za důležité a hodlají k nim na svých

pracovištích sami aktivně přispět. To se týká například podpory zlepšování cizojazyčných dovedností nebo začleňování do evropských programů a iniciativ. Druhá skupina závěrů semináře jsou pak výzvy pro relevantní orgány na národní úrovni, jimiž účastníci semináře vybízí představitele těchto orgánů, aby přijali opatření, jež považují za důležitá. Lze z nich uvést například opětovnou výzvu k zavedení pobídek pro rozvoj celoživotního učení (včetně finančních) nebo výzvu ke zlepšení právního rámce celoživotního učení.

Účastníci semináře se rovněž shodli na užitečnosti těchto odborných prezentací a diskusí a požádali obětavé kroměřížské pořadatele, aby uspořádali obdobný seminář i v příštím roce. Jeho tématem má být příprava odborného vzdělávání na podmínky vyplývající z členství ČR v Evropské unii a příprava na využívání Evropského sociálního fondu.